

İŞLETMENİN AMAÇLARI

TÜRKER GÖKSEL

İŞLETMENİN AMAÇLARI

- **GENEL AMAÇLAR:**
  - Kâr (Uzun Sürede)
  - Topluma hizmet
  - İşletme yaşamını sürekli kılma
- **ÖZEL AMAÇLAR:**
  - Tüketicilere kaliteli mal ve hizmet sunmak daha ucuza mal edip, ucuza mal satmak
  - İşletmede çalışanlara iyi ücret ödemek
  - Topluma ve devlete hizmet
  - İşletmede istihdamı sürekli kılmak

İŞLETMENİN AMAÇLARI

- İşletme, amaçların birini temel amaç olarak seçse bile, diğer amaçlarla koordinasyon gereklidir.
- Kâr, temel amaç olsa bile, diğer amaçlarla koordinasyon gerekir.
- Topluma hizmet; Kâr işletmeyi ayakta tutar.
- İşletmenin devamlılığı buna bağlıdır.
- **KÂR:**
- Bir işletmenin belirli bir süredeki gelirin aynı süredeki toplam giderlerinden fazla olan kısmıdır.

İŞLETMENİN AMAÇLARI

- **KÂR:**
  - İşletmenin faaliyetini ölçme aracıdır.
  - Denetim aracıdır
  - İnsanları isteklendirme aracıdır
  - İşletmenin yaşamını sürdürmesi için bir araçtır.
    - **Tüketiciler**, Yüksek Kâra karşıdırlar
    - **İş görenler**; Kârın kendileri arasında paylaşılması isterler.

İŞLETMENİN TÜRLERİ

- İşletmeler genellikle 3 yönden sınıflandırılırlar:

- Tüketicilerin Çeşidine göre
- Ürettikleri Mal-Hizmet Çeşidine Göre
- Üretim Amaçlarının Mülkiyetine Göre

SONY

TÜKETİCİLERİN ÇEŞİDİNE GÖRE İŞLETME TÜRLERİ

- Başka İşletmeler İçin Mal Üreten İşletmeler:

- Ayakkabı üreten makineler üreten bir işletme.

- En Son Tüketiciler İçin Mal Üreten İşletmeler:

- Sigara – Giyim Eşyası.
- Bir işletme 2 çeşit tüketiciye mal sağlamak yoluyla daha büyük bir Pazar meydana getirilir.
- Ayrı ayrı pazarlama faaliyeti yapılması gerektiği unutulmamalıdır.
- Nedeni 2 ayrı pazarın yapılarının farklı oluşudur.

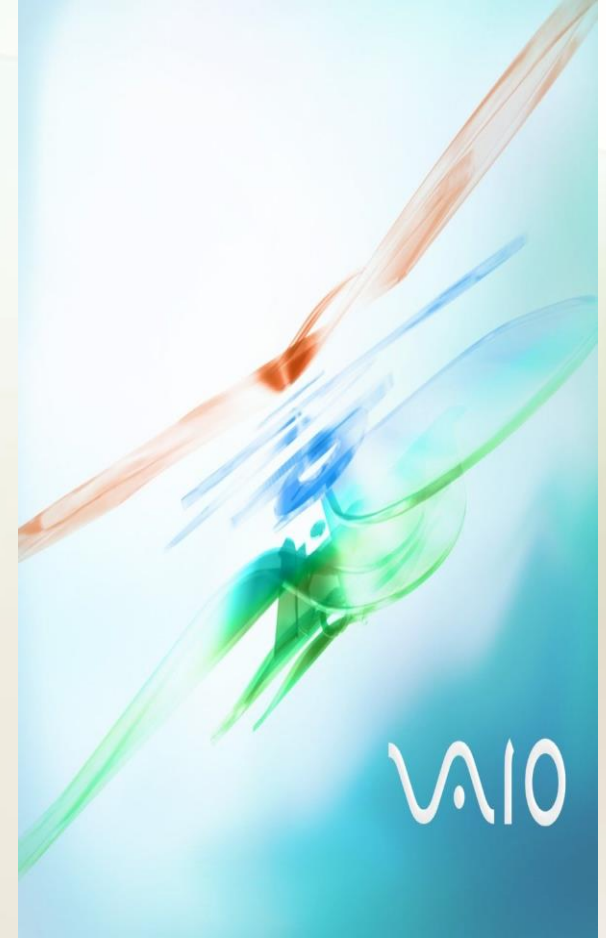
ÜRETTİKLERİ MAL VE HİZMET ÇEŞİDİNE GÖRE İŞLETME TÜRLERİ

- **Dayanıklı Mallar Üreten İşletmeler:**
- **Dayaniksız Mallar Üreten İşletmeler:**
  - **Kısa sürede tüketilirler.**
  - **Dayanıklı malların tüketiciler tarafından benimsenmesi daha zordur.**
  - **Daha çok para harcamak gerekir.**
  - **Dayaniksız malların, markaları (Alternatifleri) daha fazladır.**
  - **Ürettikleri mal ve hizmet çeşidine göre işletmeler şu sektörlere ayrılırlar.**

ÜRETİM ARAÇLARININ MÜLKİYETİNE GÖRE İŞLETME TÜRLERİ

- **ÖZEL İŞLETMELER:**
  - Sermayenin tamamı ya da büyük bölümü özel kişilerindir.
- **KAMU İŞLETMELERİ:**
  - Sermaye tüzel işletmelere aittir.
  - Devlet-Özel sektör-Belediye
- **KARMA İŞLETMELER:**
  - Özel kişi ve kamu tüzel kişilere ait sermayeli işletmeler.
  - Özelleşen TEK
  - Yabancı sermayeli işletmelerden de bahsedilebilir.
  - Türk ekonomisi-Karma bir ekonomidir.

İŞLETME FONKSİYONLARI

- GENEL FONKSİYON:

- **Yönetim**
  - **Katılımcılık**
  - **Tüm fonksiyonları koordine eder.**

- TÜRSEL FONKSİYONLAR:

- **Temel Fonksiyonlar**

- **Pazarlama**
- **Pazarlama Araştırması**
- **Üretim**

- **Kolaylaştırıcı Fonksiyonlar**

- **Finans**
- **Personel**

- DESTEKLEYİCİ FONKSİYONLAR:

- Muhasebe
- Ar-Ge
- Halkla ilişkiler
  - İşletmenin işleyişi ve iyileşmesine yardımcı olurlar.

İŞLETMENİN ÇEVRESİ

- İşletmenin ve toplum arasında 2 yönlü ilişki söz konusudur.
- Her ikisinin de birbirinden istekleri vardır.
- Bu ilişkilerin tümü işletmenin çevre koşullarını oluşturur.
- Çevre koşulları ülkeden ülkeye değişir.

BAŞLICA ÇEVRE KOŞULLARI

- **Toplumsal Yapı**
- **Hukuki ve Politik Koşullar**
- **İktisadi Sistem Ve Yapı**
- **Teknoloji**

TOPLUMSAL YAPI

- Davranışları biçimlendiren güç;
  - Toplumun inançları ve
  - Düşünceleri
  - Kısacası FELSEFESİ'DİR.
- Devlet ile işletmeler arasındaki ilişki : “**Laissez fassar Laissez faile**” öğretisinden devlet denetimine kadar uzanabilir.
- Yöneticinin felsefesi , işletmeyi etkiler.
- Toplumun da bir felsefesi vardır.
  - Satın alma bağımsızlığı olmasını
  - Maddi imkanlarını en iyi şekilde kullanmayı
  - Yeteneğe göre ödüllendirmeyi
- İşletme yönetimi bu beklentilere ters düşemez.
- Eğitim-Öğretim
- Örgütlenmiş iş gücü, işletme faaliyetlerini geniş ölçüde etkiler.

HUKUKİ VE POLİTİK KOŞULLAR

- **Hukuk, toplum üyelerinin haklarını ve toplumsal sorumluluklarını belirler toplum düzenini sağlama amacı güder.**
- **Hukuk 2 Ana Bölüme Ayrılır:**
- **Kamu Hukuku:**
- **Devlet ve fertler arasındaki ilişkiler**
- **Özel Hukuk:**
- **Fertler arasındaki ilişkileri düzenler**
- **Devlet, toplumun iktisadi çıkarlarını korumak zorundadırlar**
- **Ayrıca devlet, işletmelerin en büyük müşterisidir.**
- **Devlet, kimi zaman işletmeler kurarak kamu yararına faaliyet de bulunabilir.**

İKTİSADİ SİSTEM VE YAPI

- Serbest iktisadi düzenin uyguladığı ülkelerde
- İşletmeler arasında **REKABET** vardır.
- Rekabetin derecesi, işletmelerin içinde buldukları Endüstri dalına göre değişir.
- Rekabetin derecesi belirlemek için 2 uçtan
  - Tam Rekabet ile
  - Tekelin (Monopol)
  - Özelliklerini açıklamakta yarar vardır.

TAM REKABETİN ÖZELLİKLERİ

- Çok sayıda üretici, aynı cins malı, çok sayıda tüketiciye satar.
- Satın alanlar ile üretenler en iyi biçimde bilgili kılınırlar
- Satıcılar ve Alıcılar arasında özel anlaşmalar yoktur
- Satıcılar ve Alıcılar kendi çıkarlarını göz önüne tutarlar
- Mallar arasında ayırım yoktur

TEKELİN ÖZELLİKLERİ

- **Bir tek satıcı çok sayıda tüketici vardır.**
- **Pazardaki arzı ve fiyatları tek satıcı kontrol eder**
- **Satıcı için elde edeceği kâr önemlidir**
  - **Günümüzde A.B.D. bile ne tam rekabet ne de Tekel koşulları vardır.**
  - **Bazı mallar için farklılık gösterir.**
  - **Tekelci Rekabet koşulları giderek artmaktadır.**
  - **Her Tekel'in sakıncalı olduğu söylenemez.**

TEKNOLOJİ

- **Endüstri sorunlarına, bilimsel ilkelerin ve tekniklerin uygulanması teknoloji diye bilinir.**
- **En büyük yararı;**
- **Toplum için çok sayıda ürün üretilmesini sağlamasıdır.**
  - **Fiyatların düşmesine**
  - **Gelirin Artmasına**
  - **Neden olup, daha yüksek bir hayat düzeyi kazandırır.**
- **Sakıncaları da söz konusudur:**
  - **Malların modalarının geçmesi**
  - **Fiyat düşmesi, şiddetli rekabete yol açar**
  - **İşçi-İşveren ilişkilerini de olumsuz etkiler.**

ULUSLARARASI ÇEVRE KOŞULLARI

- Çok uluslu işletmeler giderek yayılmaktadır.
- Üretim faktörlerine ele geçirmek için yabancı kaynaklara başvurmak ve üretilen malları yabancı pazarlara sunmak çok önemlidir.
- Bunun için Yöneticinin, başka ülke insanının;
  - **Kültürlerini**
  - **Siyasal ve**
  - **Ekonomik**, yapıları öğrenmesi zorunluluktur.

